

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (ΔΕ)

ένα πλαίσιο δράσεων με επίκεντρο τον άνθρωπο

σημείωση:

Τα παρακάτω κείμενα αφορούν την 3ετή συνεργασία του Πέτρου Θεοδώρου με τη Χριστίνα Πατρινιού.

εισαγωγή

(1)

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ("ΔΕ")

(2)

ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ "ΔΕ"

(3)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ "βιογραφικό" ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 2003 ως το 2006

(4)

ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

(5)

ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ,

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

εισαγωγή

Η "ΔΕ" ήταν ένας φορέας που υπήρξε από τις αρχές του 2003 ως και το τέλος του 2006.

Το αρχικό σχήμα της "ΔΕ", πριν από το 2003, βασιζόταν σε μια παλαιότερη ιδέα του ψυχοθεραπευτή Gestalt και συνθέτη ΠΕΤΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, για τον συνδυασμό ψυχοθεραπείας και δημιουργικής έκφρασης.

Από τις αρχές του 2003, αναπτύχθηκε στην τελική της μορφή από τον ίδιο και την ψυχοθεραπεύτρια - ψυχοδραματίστρια ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΤΡΙΝΙΟΥ.

Τελικά, πήρε σταδιακά τη μορφή ενός πλαισίου που κινήθηκε για 3 χρόνια στον ευρύτερο χώρο της προσωπικής ανάπτυξης.

Η διάρκεια αυτής της συνεργασίας με την Χριστίνα Πατρινιού άρχισε το 2003 και σταμάτησε το 2006, οπότε η ΔΕ ολοκλήρωσε και τον κύκλο ζωής της, με τη μορφή που της είχαν δώσει οι δύο ιδρυτές της.

Σήμερα, ο Πέτρος Θεοδώρου δεν είναι πια μέλος της ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.

(1)

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ("ΔΕ")

Το επίκεντρο της "ΔΕ" εστιάστηκε, με σεβασμό και λειτουργικότητα, στον άνθρωπο, του οποίου η ύπαρξη φαντάζει δυσάρεστα αντιφατική όσο πεισματικά εθελotuφλούμε στις βαθιές και ουσιαστικές της ανάγκες.

Οι δράσεις του φορέα κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα, από την αυτογνωσία και την ψυχοθεραπεία, ως τη δημιουργική έκφραση, την εκπαίδευση, την καλλιέργεια της συνθετικής φαντασίας, την επικοινωνία.

Πρότεινε έναν ξεχωριστό συνδυασμό αυτών των ποιοτήτων, έτσι όπως αυτές εκφράζονται από τις ανθρωποκεντρικές προσεγγίσεις των δημιουργών του στη μορφή που είχε από το 2003 ως το 2006.

Μέχρι και το τέλος της τριετούς αυτής μορφής του, οργάνωσε και υλοποίησε σειρές εργαστηρίων, σεμιναρίων και δράσεων με μεγάλη απήχηση στο ευρύ κοινό. Επρόκειτο για μια πρωτοποριακή και ιδιαίτερη, για τα Ελληνικά δεδομένα, προσέγγιση στον ευαίσθητο χώρο της ανθρώπινης επαφής και διαντίδρασης.

Οι δράσεις της "ΔΕ" απευθύνθηκαν σε όλους όσους έχουν ένα πηγαίο ενδιαφέρον για την αυτογνωσία, την προσωπική ανάπτυξη και την δημιουργική - αποτελεσματική επικοινωνία με τον εαυτό και τους άλλους. Επιχειρούσαν να αγγίζουν με λειτουργικούς και πρωτότυπους τρόπους την ανθρώπινη ύπαρξη που φαντάζει αντιφατική όσο πεισματικά εθελotuφλούμε στις βαθιές και ουσιαστικές της ανάγκες

Οι συμμετέχοντες, δεν χρειαζόταν να έχουν κάποιες ειδικές γνώσεις ή προηγούμενη εμπειρία, παρά μόνο τη θέληση να εξερευνήσουν θέματά τους αλληλεπιδρώντας με τα υπόλοιπα άτομα.

Όταν οι δράσεις του πλαισίου αφορούσαν εργαστήρια σε ομαδική μορφή, τα εργαστήρια αυτά λειτουργούσαν ως:

- σύντομοι αυτόνομοι κύκλοι με συγκεκριμένη θεματική (10 - 16 ώρες), ή
- κύκλοι συνεχιζόμενης βιωματικής εμπειρίας μεγαλύτερης διάρκειας, εβδομάδων ή μηνών, σε περιοδικές συναντήσεις

Χαρακτηριστικό στοιχείο των εργαστηρίων αυτών ήταν η βιωματική τους φύση.

Βασιζόταν στον αυθορμητισμό, τη δημιουργικότητα, και την προσωπική βίωση των δρώντων και της δυναμικής εξέλιξης της ομάδας, καθώς δινόταν ιδιαίτερη έμφαση στην προσωπική εμπειρία του κάθε ατόμου.

Τα εργαστήρια της "ΔΕ" ήταν εύκαμπτα, λόγω της ευρύτητας των προσεγγίσεων των δύο συντονιστών και της ευελιξίας στον συνδυασμό τους. Μπορούσαν άνετα να εφαρμοστούν σε μεγάλη ποικιλία πληθυσμών (επαγγελματικών και μη) με δοκιμασμένα θετικά αποτελέσματα, π.χ. στην εκπαίδευση, την τέχνη, την εργασία (όπως το πρόγραμμα E.I.G.P.), σε ομάδες με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, κλπ.

Μέσα από τις παραπάνω ομαδικές δράσεις και ανάλογα με τους στόχους της ομάδας, ο συμμετέχων είχε την ευκαιρία:

..... να εξερευνήσει με ασφάλεια και μόνο όσο αυτός θέλει καίρια θέματα όπως διαχείριση άγχους, αποχωρισμός, εξαρτητικές σχέσεις, αυτοεικόνα - αυτοεκτίμηση, δραστηριοποίηση, οικογενειακή δυναμική, ζητήματα έκφρασης, επαγγελματικά θέματα, κλπ., ή,

..... να εξερευνήσει την καλλιτεχνική δημιουργία και τα εκφραστικά του μέσα είτε είναι επαγγελματίας είτε όχι.

(2)

ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ "ΔΕ"

Περιλάμβαναν:

... αυτόνομους κύκλους βιωματικών - αλληλεπιδραστικών εργαστηρίων

... διαλέξεις

... το πρόγραμμα E.I.G.P. (Experiential Interactive Group Process), ή αλλιώς, Βιωματικά Εργαστήρια Στον Εργασιακό Χώρο.

... ομάδες αυτογνωσίας (ongoing groups)

... βιωματικά εργαστήρια με διαμονή

... αλληλεπιδραστικά εργαστήρια δημιουργικής έκφρασης

... ατομικές συνεδρίες

(3)

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ "βιογραφικό" ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 2003 ως το 2006**

σημείωση:

κάποια από τα κείμενα των εργαστηρίων και των διαλέξεων υπάρχουν στο μενού "διάφορα κείμενα", της σελίδας PSP - Gestalt therapy.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί μία ή και περισσότερες φορές, με ολική ή μερική συμμετοχή της "ΔΕ" στη διοργάνωση

... "Εγώ μέσα από τη ματιά του Άλλου" (3 φορές)

... "Εγώ και το φαγητό: μια Σχέση αγάπης - μίσους" (4 φορές)

... "Ερωτας Άνευ Όρων και Ορίων" (3 φορές)

... "Η Ζωή μου κι εγώ: Θεατής ή Πρωταγωνιστής;"

... "Η επιθετικότητα στη ζωή του ζευγαριού"

... "Η μοναξιά στη ζωή του ζευγαριού"

... 3 εργαστήρια (14ωρα) στα πλαίσια του προγράμματος "Ανθρώπινες Σχέσεις και Προσωπική Ανάπτυξη", σε συνεργασία με το Α' Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Θεσσαλονίκης (Νοέμβριος 2004 - Απρίλιο 2005). Το πρόγραμμα περιλάμβανε και μία διάλεξη (βλ. παρακάτω).

1ο: "Εγώ και η Σχέση μου με το Φαγητό"

2ο: "Γονείς και παιδιά στη σύγχρονη εποχή"

3ο: "Οι σχέσεις των δύο φύλων και η δυναμική του γάμου"

... 1 εργαστήριο στη Β' Φάση και 4 εργαστήρια στη Γ' Φάση του προγράμματος "Η επαγγελματική ταυτότητα στην πορεία της ζωής μας", σε συνεργασία με τον ΔΗΜΟ ΘΕΡΜΗΣ, (Μάρτιος - Ιούνιος 2006). Το πρόγραμμα περιλαμβάνει και μία διάλεξη (βλ. παρακάτω). Αναλυτικότερα:

Β' Φάση: 1 εργαστήριο επάνω στο θέμα του Προγράμματος, 6 ώρες

Γ' Φάση: 4 εργαστήρια (8ωρα):

«Οι προσδοκίες των γονιών, τα κοινωνικά στερεότυπα, και ο επαγγελματικός προσανατολισμός»
 «Πρωταθλητισμός, 'επιτυχίες' - 'αποτυχίες', και οι σχέσεις εξουσίας στον επαγγελματικό χώρο»
 «Διαχωρίζοντας την προσωπική από την επαγγελματική μου ταυτότητα»
 «Πλήξη και έλλειψη δημιουργικότητας στο επάγγελμα»

... Συμμετοχή με 3ωρο εργαστήριο, τον Δεκέμβριο του 2003, στον 6ο θεματικό κύκλο ("Το παιχνίδι της Επικοινωνίας: Θεωρία και Άσκηση") του προγράμματος "Προπτυχιακή και Μεταπτυχιακή Εκπαίδευση", από την Ιατρική Σχολή του ΑΠΘ. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα περιλάμβανε και 2ωρη θεωρητική παρουσίαση.

... 10ωρο εργαστήριο με την ομάδα χορού της ΧΑΝΘ, στα πλαίσια της προετοιμασίας της για την παράσταση: "Μαύρες Χήρες" (Μάιος 2004)

... Συμμετοχή με 4ωρο εργαστήριο, τον Δεκέμβριο του 2004, στο πρόγραμμα "Gruntvig 2: στρατηγικές χρήσης Μεντόρων για την Κοινωνική ένταξη", που διοργανώθηκε από τον Σύλλογο "Το Νόημα στη Ζωή"

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ - ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

... Διάλεξη με τίτλο "Εγώ και η σχέση μου με το φαγητό", στα πλαίσια της Α' Φάσης (προπαρασκευαστικής) του προγράμματος "Ανθρώπινες Σχέσεις και Προσωπική Ανάπτυξη", που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Α' Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Θεσσαλονίκης (Νοέμβριος 2004 - Απρίλιος 2005).

... Εισήγηση στην Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες "Εκδήλωση Αγάπης & Πρόνοιας", που διοργανώθηκε από τη Νομαρχία Θεσσαλονίκης (Δεκέμβριος 2004).

... Διάλεξη με τίτλο "Εγώ και το μυστήριο του έρωτα", σε συνεργασία με το "ΜΕΘΕΞΙΣ" (συνδιοργάνωση, Φεβρουάριος 2005).

... Διάλεξη με τίτλο "Εγώ και ο Εαυτός μου: τρόποι γνωριμίας και ανάπτυξης", σε συνεργασία με το Συμβουλευτικό Κέντρο Ψυχικής και Ηθικής Στήριξης Σ.ΚΕ.Ψ.Η.Σ. (Μάρτιος 2005).

... Διάλεξη με τίτλο "Η επαγγελματική ταυτότητα στην πορεία της ζωής μας" στα πλαίσια της Α' Φάσης (προπαρασκευαστικής) του ομότιτλου Προγράμματος Βιωματικών Ομάδων (go to), που διοργανώθηκε σε συνεργασία με τον ΔΗΜΟ ΘΕΡΜΗΣ, τα ΙΕΚ ΘΕΡΜΗΣ, την εφημερίδα "ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ".

Με τη διάλεξη, την Τετάρτη 1 Μαρτίου, ανοίγει και η Α' Φάση του προγράμματος, το οποίο και εξελίσσεται στις υπόλοιπες Φάσεις του, στο 2006.

... Διάλεξη και συντονισμός συζήτησης για την Ημέρα της Γυναίκας, στις 8 Μαρτίου του 2006, σε συνεργασία με τον ΔΗΜΟ ΘΕΡΜΗΣ.

ΟΜΑΔΕΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ

Λειτουργήσε μία ομάδα για 14 μήνες (Μάιος 2003 - Ιούλιος 2004).

(4)

ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

... Η εξειδίκευση και οι προσεγγίσεις που έχουμε ως ψυχοθεραπευτές, είναι το ψυχόγραμμα (Χριστίνα Πατρινιού και η θεραπεία Gestalt (Πέτρος Θεοδώρου).

Και οι δύο είναι στη φιλοσοφία τους ανθρωποκεντρικές και ολιστικές, επικεντρωμένες στη δημιουργικότητα και την αυτο-έκφραση.

... Μέσα από την εκπαίδευση και την εμπειρία μας, δημιουργήσαμε ένα εύκαμπτο γενικό μοντέλο δουλειάς που προσαρμόζεται στις συνθήκες, τις ανάγκες και τους στόχους κάθε ομάδας και εργαστηρίου.

... Ένα βασικό χαρακτηριστικό αυτού του μοντέλου είναι ότι αναφέρεται σε ένα γενικό περιβάλλον ασφάλειας όπου ο κάθε συμμετέχων θα εμβαθύνει όσο ο ίδιος αισθάνεται ότι επιθυμεί.

Έτσι, η μέθοδος στη δουλειά μας είναι ασφαλής, με δημιουργικές και εύστοχα δομημένες εισαγωγικές ασκήσεις, των οποίων τα ξεχωριστά και κύρια στοιχεία είναι ο βιωματικός και αλληλεπιδραστικός χαρακτήρας τους.

... Ο ΤΡΟΠΟΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ μας είναι περισσότερο εργαστηριακός παρά «σεμιναριακός» (με την έννοια της διδασκαλίας, της «τάξης» της απλής συζήτησης, ή της μετάδοσης μίας πληροφορίας).

Επικεντρώνεται στο βιωματικό στοιχείο, στο τι «συμβαίνει», στο τι βιώνουν οι συμμετέχοντες, καθώς εξελίσσεται η εμπειρία του εργαστηρίου.

... Το υλικό με το οποίο δουλεύουμε, το ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ δηλαδή του κάθε εργαστηρίου, δεν «παραδίδεται» ούτε είναι προκατασκευασμένο, εκτός από τις εισαγωγικές ασκήσεις. Δημιουργείται με την εξέλιξη της ομάδας, και προκύπτει σταδιακά από τα ίδια τα μέλη της, προσανατολισμένο στην εκάστοτε θεματολογία της.

... Η όλη ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ αρχίζει με πρώτη γνωριμία και εξοικείωση. Στη συνέχεια, η ομάδα εξελίσσεται με χρονικούς κύκλους - ζώνες, που έχουν ανάλογη δομή μεταξύ τους, και διαρκούν σύμφωνα με τον προγραμματισμένο συνολικά διαθέσιμο χρόνο. Για παράδειγμα, σε μία 5ωρη ομάδα μπορούν να υπάρχουν περίπου 2-3 τέτοιοι κύκλοι.

... Κάθε κύκλος αρχίζει με μία σχετικά σύντομη εισαγωγική άσκηση. Οι ασκήσεις αυτές (warm-ups) είναι δομημένες, αλληλεπιδραστικές, βασισμένες στο βίωμα των συμμετεχόντων. Τέτοιες ασκήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν τη χρήση της φαντασίας, κίνηση, ή κάποια σαφή δράση ή αλληλεπίδραση.

... Ο στόχος των ασκήσεων αυτών είναι να:

*«εισαχθούν» τα μέλη της ομάδας στην εσωτερική τους διαδικασία ως προς το πώς βιώνουν τον Εαυτό τους εκείνη τη στιγμή,

*να συντονιστούν με αυτή τη διαδικασία,

*να ανακινηθούν εσωτερικά τους θέματα,

*να είναι αυθεντικά «εκεί» για τα υπόλοιπα μέλη.

Οι ασκήσεις είναι απλές, και ο κάθε συμμετέχων δουλεύει μέχρι εκεί που αισθάνεται ασφάλεια αλλά και δημιουργικότητα προκειμένου να συμμετέχει ενεργητικά και ουσιαστικά στη διαδικασία.

... Με τις ασκήσεις αυτές προκύπτει ένα «υλικό», από το κάθε μέλος. Στη συνέχεια, εμείς, ως συντονιστές, δουλεύουμε με την ομάδα βασισμένοι σε αυτό ακριβώς το υλικό. Μέσα από τη δουλειά αυτή τα μέλη εξερευνούν τα θέματά τους βιωματικά (αισθάνονται την εμπειρία και δεν τη «σκέφτονται» μόνο), αλληλεπιδρώντας συχνά μεταξύ τους.

... Ακόμη, προβλέπεται χρόνος και «χώρος» για «μοίρασμα», όπου τα μέλη εξερευνούν και μοιράζονται το πώς τους άγγιξε η θεματολογία και ο τρόπος που δούλεψαν τα άλλα μέλη.

... Σχετικά με τους ΣΤΟΧΟΥΣ των ομάδων και των εργαστηρίων μας, δομήσαμε το μοντέλο αυτών των ομάδων έχοντας κατά νου τις εξής ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ μέσα από τις προσεγγίσεις μας:

(1) Η ομάδα είναι έτσι κι αλλιώς ένα πεδίο προσεκτικής και αυθεντικής ανθρώπινης αλληλεπίδρασης

(2) Η έννοια της «θεραπείας», για μας, δεν σημαίνει ότι έχω κάποια «αρρώστια», ή κάποιο πρόβλημα που με στιγματίζει, ή κάπου μειονεκτώ και «αποκαθίσταμαι» ως προς κάποιο μοντέλο «υγείας - ευτυχίας». Τη «θεραπεία» την εννοούμε περισσότερο ως την προσωπική ανάπτυξη του καθένα μας, την αξιοποίηση του συνολικού του δυναμικού, τη δυνατότητα να βιώνω ολοκληρωτικά και δημιουργικά τη ζωή και τον Εαυτό μου. Με μία τέτοια αντίληψη, οι ομάδες μας έχουν ψυχοθεραπευτική βάση.

(3) Μέσα στην ομάδα δεν επιλύω τα προβλήματά μου αλλά τα αναγνωρίζω, εξερευνώντας τα από διάφορες οπτικές.

(4) Μέσα στην ομάδα επικοινωνούμε με άλλους την κοινή μας και βαθιά ανάγκη για αυτογνωσία και ανάπτυξη.

(5) Μέσα στην ομάδα με βλέπω από νέες οπτικές, ανακαλύπτω νέες πλευρές μου, και συνδέομαι διαφορετικά με ό,τι ήδη γνωρίζω από εμένα. Όλα αυτά γίνονται με την προσωπική μου δουλειά επάνω στο δικό μου «υλικό» που προκύπτει κατά τη διαδικασία της ομάδας, σε συνδυασμό με το ότι ταυτόχρονα μαθαίνω και πώς με βλέπουν οι άλλοι.

(6) Μέσα στην ασφάλεια της ομάδας ψάχνω και εξετάζω πιθανές αλλαγές σε αξίες, συναισθήματα, απόψεις, στάσεις, σκέψεις, μαθαίνοντας να διοχετεύω το δυναμικό μου αποτελεσματικότερα σε κατευθύνσεις που επιλέγω.

... Τέλος, υπογραμμίζουμε ότι:

(α) Οι ομάδες και τα εργαστήριά μας είναι αποκλειστικά αποτέλεσμα του συνδυασμού μας ως επαγγελματίες θεραπευτές (θεωρητική υποδομή, εκπαίδευση, εμπειρία, μακρόχρονες ατομικές θεραπείες) και της κοινής δημιουργικής μας σκέψης. Με αυτήν την έννοια, είναι προγράμματα απόλυτα ιδιαίτερα και πρωτότυπα, διατηρώντας βέβαια τους βασικούς τους άξονες στον χώρο της αυτογνωσίας και της ψυχοθεραπείας.

(β) Αυτά τα προγράμματα διευθύνονται από 2 θεραπευτές διαφορετικών προσεγγίσεων και αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ποικιλία, την αλληλοεπικάλυψη και την εναλλαγή, όταν κρίνεται απαραίτητο, ώστε το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων να διατηρείται σε υψηλό επίπεδο.

(γ) Λόγω αυτής της συνεργασίας, τα πρόγραμμά μας και η εφαρμογή τους είναι εύκαμπτα, προσαρμόσιμα, ενώ καλύπτουν ευρύτατη θεματολογία, και μπορούν να αναπτυχθούν σε πολλές κατευθύνσεις.

(5)

**ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ
ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ,
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Από τον πρώτο κιόλας καιρό που λειτουργούμε επαγγελματικά μέσα από τη "ΔΕ", νιώσαμε την ανάγκη να εκφράσουμε υπεύθυνα τη δική μας υποκειμενική άποψη για τον γενικότερο σχετικό χώρο στο άμεσο περιβάλλον μας, εκθέτοντας ουσιαστικά από ΤΙ εμείς επιχειρούμε να διαφοροποιηθούμε, χτίζοντας τη δική μας αντίληψη.

Στην Ελλάδα, σήμερα, στον χώρο της αυτογνωσίας, ανθρώπινες ομάδες σχηματίζονται και λειτουργούν με διαφορετικούς στόχους.

Εκτιμούμε ότι ο χώρος χαρακτηρίζεται γενικά από πολλές **παρεξηγήσεις και ελλιπή πληροφόρηση**. Ταυτόχρονα, το αυτόνομο πεδίο της ψυχοθεραπείας, όπως και τα όρια και οι σχέσεις του με την ψυχολογία, την ψυχιατρική και τη συμβουλευτική, είναι ακόμη ζητήματα εντελώς ασαφή και απροσδιόριστα.

Ειδικότερα, για το Ελληνικό κράτος, υπάρχει μόνον ο ψυχίατρος και ο ψυχολόγος, αφού ο ψυχοθεραπευτής δεν προβλέπεται καν ως επάγγελμα.

Έτσι, οποιοσδήποτε θέλει, στη χώρα μας, μπορεί να ισχυριστεί ότι δουλεύει ψυχοθεραπευτικά με άλλους ανθρώπους, χωρίς κανέναν απολύτως έλεγχο και περιορισμό από κανέναν.

Μιλώντας γενικότερα, οπουδήποτε (και στην Ελλάδα), τόσο ένας πτυχιούχος ψυχολόγος (κλινικός ή μη) όσο και ένας ψυχίατρος, έχουν ήδη το δικό του ο καθένας επαγγελματικό «εμβαδόν».

Ο ψυχίατρος, μπορεί έτσι κι αλλιώς να δουλέψει με ανθρώπους, ανάλογα με τα ψυχιατρικά μοντέλα που ακολουθεί στην εκπαίδευση και στις αντιλήψεις του.

Ο ψυχολόγος, μπορεί επίσης να ασχοληθεί με τον άνθρωπο με πάρα πολλούς τρόπους, πάντοτε μέσα από κάποια μεταπτυχιακή εκπαίδευση.

*Αυτό όμως, με εξαίρεση την Ελλάδα, **ΔΕΝ** σημαίνει ότι οποιοσδήποτε ψυχολόγος ή ψυχίατρος, είναι ΚΑΙ ψυχοθεραπευτής, **ΜΟΝΟ ΚΑΙ ΜΟΝΟ** επειδή δουλεύει με ανθρώπους με τον έναν ή με τον άλλον τρόπο, ανάλογα με την κλινική του ειδίκευση.*

Η Ελλάδα, δυστυχώς, αποτελεί θλιβερότατη εξαίρεση, όπου, θεωρητικά, ο ψυχολόγος, μόνο με το πτυχίο του Πανεπιστημίου, χωρίς καμμία περαιτέρω ψυχοθεραπευτική εκπαίδευση και κυρίως χωρίς

καθόλου δουλειά με τον εαυτό του, μπορεί τυπικά να ανοίξει ένα γραφείο όπου δέχεται, "συμβουλευτεί" και "θεραπεύει" συνανθρώπους του.

Το ίδιο μπορεί να κάνει και ένας ψυχίατρος, μέσα από την ιατρική του ειδικότητα, χωρίς να έχει ο ίδιος ατομική θεραπεία και ειδική ψυχοθεραπευτική εκπαίδευση.

Η ψυχοθεραπεία, σήμερα, είναι ένας απόλυτα εξειδικευμένος τρόπος ενασχόλησης με τον άνθρωπο, την προσωπική του ανάπτυξη και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ως προς την ύπαρξη και τις σχέσεις του.

Ο ψυχοθεραπευτής, άσχετα αν προέρχεται από την ψυχολογία ή από την ψυχιατρική, **ΟΦΕΙΛΕΙ** να έχει περάσει από ανεξάρτητη 4ετή τουλάχιστον εκπαίδευση, που περιλαμβάνει **ΚΑΙ δική του ατομική ψυχοθεραπεία** σε βάθος, σύμφωνα με διεθνή κριτήρια. Ακόμη, σημειώνουμε ότι σε επίπεδο Πανευρωπαϊκών Συλλογικών Οργάνων (εκτός από την Ελλάδα), ο ψυχοθεραπευτής, σήμερα, **ΟΦΕΙΛΕΙ** και τυπικά να βρίσκεται σε εποπτεία τουλάχιστον ανά 5ετία.

Δυστυχώς, στη χώρα μας, οι προσπάθειες έντιμων επαγγελματιών ψυχοθεραπευτών να ορίσουν και να διεκδικήσουν το πεδίο της δράσης τους είναι ακόμη στην αρχή τους. Από την άλλη μεριά, ο κόσμος ταυτίζει την ψυχανάλυση με την ψυχοθεραπεία, ενώ σήμερα έχουν αναπτυχθεί πάμπολλες και σημαντικότερες ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις.

Ουσιαστικά, σήμερα, ο όρος **"ψυχοθεραπεία"** αποτελεί μια **"ομπρέλα"** που περικλείει πολλά επί μέρους συστήματα δουλειάς με την ανθρώπινη ψυχή, και η ψυχανάλυση είναι απλά ένα από αυτά (όσο κι αν ήταν η πρώτη μορφή ψυχοθεραπείας, και παραμένει από τις πιο σημαντικές).

Ο όρος «ανάπτυξη του Εαυτού», είναι σχεδόν άγνωστος και κάποιες φορές κακοποιημένος, ενώ η έννοια της «θεραπείας» ταυτίζεται όχι με την αξιοποίηση του προσωπικού δυναμικού αλλά με την ψυχική αρρώστια και την «αποκατάσταση». Το αποτέλεσμα είναι φόβος και προκαταλήψεις.

Σε ένα τέτοιο ασαφές πλαίσιο, είναι αναμενόμενο να προκύπτουν φαινόμενα καπηλείας και εκμετάλλευσης που αυξάνουν τη σύγχυση στον κόσμο, ενώ με τα αρνητικά τους αποτελέσματα δικαιώνουν τους φόβους του.

Έτσι, κάποιες φορές, ειδικά στη χώρα μας, λειτουργούν καταχρηστικά ομάδες με διαδικασίες εντελώς άσχετες από τη συστηματική και υπεύθυνη εξερεύνηση της ανθρώπινης ψυχής, άσχετες από οποιονδήποτε επαγγελματικό στοιχείο στηριγμένο σε δομημένες ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις.

Οι διαδικασίες αυτές προέρχονται από **επιφανειακά συγγενείς αλλά ουσιαστικά εντελώς διαφορετικούς χώρους**, όπως το θεατρικό παιχνίδι, η ελεύθερη δημιουργική έκφραση, η

υπερτονισμένη συγκινησιακή εκτόνωση, το «μοίρασμα» των προβλημάτων, τεχνικές βελτίωσης των δυνατοτήτων του νου (mind control, NLP, κλπ).

Ασφαλώς, όλοι αυτοί οι χώροι είναι απόλυτα σεβαστοί, έχουν ο καθένας τη δική του σημασία, και αναμφίβολα αποσκοπούν κάπου βοηθώντας ποικιλότροπα τον άνθρωπο. Πιστεύουμε ότι όσο μία ομάδα λειτουργεί σε έναν τέτοιο χώρο με **ξεκάθαρους** στόχους, δομές και κατευθύνσεις, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

Τα προβλήματα όμως αρχίζουν όταν αναγγέλλονται ομάδες που **υποτίθεται** ότι έχουν βάση ψυχοθεραπευτική και στόχο την «αυτογνωσία», ενώ το μόνο που κάνουν είναι να υιοθετούν στην πρακτική τους διαδικασίες τέτοιων συγγενικών χώρων, με επιπόλαιη χρήση των προσδιορισμών «βιωματική» - «αλληλεπιδραστική» κατεύθυνση.

Τέτοιες ομάδες, στην Ελλάδα, εμφανίζονται και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα. Συνήθως διευθύνονται από ανθρώπους χωρίς καμμία ή ελλιπέστατη ψυχοθεραπευτική εκπαίδευση και προπαντός χωρίς αντίστοιχη θεραπευτική δουλειά με τον ίδιο τον εαυτό τους ως θεραπευόμενοι.

Υποστηρίζουμε ότι είναι καταχρηστικό και επικίνδυνο να ανακοινώνεται ότι τέτοιες ομάδες ανήκουν στον χώρο της αυτογνωσίας, ότι ενισχύουν και υποστηρίζουν δήθεν "βιωματικά" το ανθρώπινο δυναμικό στηριγμένες σε ψυχοθεραπευτικά στοιχεία που συνήθως είναι κωμικοτραγικά (ωστόσο επικινδυνότατα) κακέκτυπα ψυχοθεραπευτικών μεθόδων και τεχνικών.

Εκτιμούμε ότι ο λόγος ύπαρξης τέτοιων ομάδων είναι η κερδοσκοπία, ο καταναλωτισμός, και η ατομική προβολή, από πλευράς «συντονιστών» και από την πλευρά των ατόμων που οργανώνουν τέτοιες ομάδες, ενώ από την πλευρά των φορέων - Οργανισμών που τις υιοθετούν ασυλλόγιστα στα πλαίσιά τους, συχνά υπάρχουν ελλιπής πληροφόρηση και ελλιπή κριτήρια αξιολόγησης των αναγκών.

Επί πλέον, όσον αφορά φορείς - Οργανισμούς, σε κάποιες περιπτώσεις, γίνονται τέτοιες επιζήμιες κινήσεις μέσα από την επιπόλαιη διάθεση ανημέρωτων υπευθύνων σε διοικητικές θέσεις, να δείξουν απλά "μία ακόμη" παροχή στον κόσμο. Η "παροχή" αυτή όμως, έτσι όπως γίνεται, δεν καλύπτει ουσιαστικά τις βαθιές ανάγκες που τη δημιουργούν, παρά μόνον μια γενικότερη στρατηγική για το «φαίνεσθαι», ή απροκάλυπτες πολιτικές σκοπιμότητες και παιχνίδια εξουσίας.

Το αποτέλεσμα, σε κάθε περίπτωση, είναι σύγχυση, επιδείνωση των αντιθέσεων, περαιτέρω εμπλοκή του ανθρώπινου δυναμικού, και όπως ήδη αναφέραμε, ενίσχυση των υφιστάμενων και έντονων προκαταλήψεων και φόβων σχετικά με την ανάπτυξη και την εξερεύνηση του Εαυτού.
